

Toverhazelaar (*Hamamelis*). Foto KPG_Payless

Thijs van den Bergh presenteert dit jaar interessante drachtplanten en geeft zijn kijk op het belang van bloeiende planten voor bijen.

Voorjaars

Tekst Thijs van den Bergh

Longkruid (*Pulmonaria*)
Foto Anton Lopatin

De **toverhazelaar** (*Hamamelis x intermedia*) is een matige drachtplant, maar eigenlijk overal wel in tuinen en perken te vinden. De exotische bloemetjes geven een tuin al heel vroeg in het voorjaar een fleurige aanblik. De toverhazelaar is een geliefde en veel aangeplante struik die in ieder tuincentrum wel te verkrijgen is. Vermeerderen gaat het beste via afleggers: buig een jonge tak af naar de bodem en zet hem daar vast met een tentharing of iets dergelijks.

Longkruid (*Pulmonaria*) is een drachtplant die met name door solitaire bijen dankbaar gebruikt wordt. Longkruid groeit goed in de halfschaduw op relatief arme en vochtige grond. De gevlekte bladeren maken dat het ook buiten de bloeiperiode een fraaie plant is om in de tuin te houden. Vermeerdering kan gemakkelijk door het uitgraven en opscheuren van de ondergrondse rhizomen.

De **hazelaar** (*Corylus avellana*) is geen sterk bevroren drachtplant maar levert in het voorjaar wel redelijk veel stuifmeel. Om de noten die ze overvloedig

Esdoorn (*Acer platanoides*). Foto Maren Winter

bloeiërs

levert, waardeer ik de soort echter zeer. Vrouwelijke en mannelijke bloeiwijzen zijn duidelijk anders. De lange gele katjes leveren stuifmeel dat door de wind wordt verspreid naar de opvallend kleine, rode vrouwelijke bloeiwijzen. Direct onder een hazelaar zijn vaak kleine zaailingen te vinden. Vermeerderen kan goed door het zaaien van noten maar is dus met een beetje zoeken niet nodig.

Een andere fraaie struikvormige drachtplant is de **gele kornoelje** (*Cornus mas*). Die vormt veel kleine, gele, samenstaande bloemetjes die in de herfst uiterst zure, rode vruchtjes opleveren. De bast van een oude kornoeljeboom is bijzonder fraai omdat hij bladdert op een manier die doet denken aan de plataan. In tegenstelling tot deze laatste soort is de gele kornoelje echter een heel waardevolle drachtplant aangezien hij vroeg in het voorjaar door onze bijen rijk bevolgen wordt en er later in het jaar veel rupsen zijn die van de zachte bladeren eten. **Esdoornsoorten** behoren tot de belangrijkste voorjaarsbloeiërs vooral ook doordat er in het verleden door gemeenten veel van aangeplant zijn.

Esdoorns (*Acer* spp.) leveren veel stuifmeel en nectar en zijn te herkennen aan de groengele bloemtrossen, de propellervormige zaden in het najaar en de handvormige bladeren. Er zijn vele ondersoorten en cultivars die vaak uitgroeien tot grote bomen. Een aantal cultivars blijft echter compact en is daarmee geschikt voor een kleinere tuin. Esdoorns zaaien zich dikwijls gemakkelijk uit. Bij mij in de tuin duiken jaarlijks tientallen, zo niet honderden zaailingen spontaan op in de ondergroei.

Een hele goede voorjaarsdrachtplant is **staartaar** (*Stachyurus praecox*). Deze soort is in tuincentra en online te verkrijgen en komt tot nu toe spaarzaam voor, met name in botanische tuinen. De lange bloemtrossen geven gedurende lange tijd een goede dracht mits de bodem relatief rijk is. Een van de belangrijkste drachtplanten van het voorjaar is zonder twijfel de **wilg**. Er bestaan tientallen wilgensoorten die soms moeilijk te onderscheiden zijn aangezien ze alle veelvuldig kruisen met andere ondersoorten. De verscheidenheid aan bloeiperioden maakt dat de wilg ook onder aanhou-

dend wisselvallig weer belangrijk kan zijn. Als de ene soort is uitgebloeid begint de volgende. Het is goed om gedurende het vroege voorjaar nauwkeurig te noteren welke wilgenboom rond welk tijdstip bloeit. Het verbeteren van dracht in en rondom onze bijenhal begint namelijk met een inventarisatie waarbij we kijken wat en wanneer en in welke hoeveelheid er bloeit. Een beschrijving hiervan stelt ons in staat om gericht op zoek te gaan naar planten die juist in perioden van relatieve armoede het bijendieet kunnen aanvullen.

Wilgen komen veelal voor op natte standplaatsen met veel licht. Een soort als de boswilg kan echter ook op drogere gronden goed uit de voeten. Wilgen zijn makkelijk via stekken in de winter te vermeerderen en leveren veel nectar en stuifmeel. Ze zijn tweehuizig, wat betekent dat mannelijke en vrouwelijke bloemen niet op dezelfde plant voorkomen. Als we dus wilgen vermeerderen met als doel om het stuifmeelaanbod te vergroten moeten we enkel mannelijke individuen vermeerderen. ◆